

(Ф 03.02 – 04)

**Міністерство освіти і науки України
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту і логістики
Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств**

Система менеджменту якості

**Методичні рекомендації до СРС
«Академічні навички професійного навчання»**

Освітній ступінь БАКАЛАВР

**Освітньо-професійна програма: Менеджмент авіакомпаній і аеропортів
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 073 Менеджмент**

СМЯ НАУ НМК 11.02.03-01-2022

1. ЗМІСТ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Зміст самостійної роботи студента визначають навчальною програмою вивчення конкретної дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача. Самостійна робота студентів охоплює: 1. Підготовку до аудиторних занять шляхом поглибленого вивчення лекційного матеріалу. 2. Виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру, зокрема підготовку рефератів на обрані теми. 3. Виконання творчих робіт, зокрема розробку тематичного кросворду на професійну тематику «Авіаційна галузь України». 4. Підготовку до всіх видів контрольних випробувань, у тому числі до двох поточних модульних контрольних робіт. 3.1. Поглиблене вивчення лекційного матеріалу

У процесі самостійної роботи студенти опрацьовують лекційний матеріал. Даний вид самостійної роботи здійснюють у формі:) роботи з бібліотечними каталогами;) опрацювання студентами наукової літератури з окремих тем;) вивчення наукової монографічної літератури; 7) роботи з довідковою літературою (енциклопедія, словник, статистичний довідник тощо), що містять професійну інформацію щодо обліку і оподаткування;) конспектування рекомендованої літератури з навчальної дисципліни;) роботи з професійними періодичними виданнями.

2. Підготовка реферату на обрану згідно із завданням тему У процесі самостійної роботи з навчальної дисципліни студенти виконують не лише стандартні, а й творчі індивідуальні завдання за власним вибором. Індивідуальні завдання сприяють поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, закріпленню і узагальненню отриманих знань, формуванню вмінь використання знань для комплексного вирішення відповідних професійних завдань. Індивідуальна творча робота студента оформлюється у вигляді реферату з певної наукової проблеми, що повинен містити систематизоване викладення сутності проблеми, фактичний матеріал, обґрунтовані висновки, список використаних джерел. Термін —реферат має латинське коріння і в дослівному перекладі означає —докладаю, повідомляю.

Словники визначають його значення як —короткий виклад письмово або у формі публічної доповіді змісту книги, вчення, наукової проблеми, результатів наукового дослідження. Реферат - це вид індивідуального завдання, який передбачає вирішення конкретних практичних навчальних задач з використанням відомого, а також самостійно вивченого теоретичного матеріалу. Складником такої роботи можуть бути 21 програмні продукти та графічний матеріал, який виконують відповідно до чинних нормативних вимог та із застосуванням комп'ютерної графіки. Виконання реферату сприяє поглибленню і розширенню теоретичних знань студентів з окремих тем дисципліни, розвиває навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою. Від студента вимагають ретельної роботи з різноманітними джерелами інформації, збирання необхідних даних, їх аналіз і систематизація. В процесі підготовки реферату студент здобуває і вдосконалює вміння та навички творчої, науково-дослідницької праці, привчається до належного оформлення результатів дослідження. Підготовлені студентами реферати є складовою Звіту про виконання самостійної роботи. Метою підготовки реферату є демонстрація вміння критично осмислювати вивчений матеріал, аналізувати міжнародний та національний досвід, узагальнювати та описувати свої власні спостереження, практично реалізувати теоретичні положення в самостійних розробках. Бажаною вимогою є висвітлення своєї дослідницької роботи. Загальні вимоги до реферату: – чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу; – переконливість аргументації; – стислість і точність формулювань, що виключають можливість неоднозначного тлумачення; – конкретність викладення результатів дослідження; – обґрунтованість рекомендацій та пропозицій.

Етапи роботи над рефератом: 1. Вибір і формулювання теми. Тема повинна бути не тільки актуальною за своїм значенням, але оригінальною, цікавою за змістом. 2. Підбір і вивчення основних джерел за темою (як правило, не менше 5). 3. Складання бібліографії. 4. Обробка і систематизація інформації. 5. Розробка плану реферату. 6. Написання реферату. 7.

Оформлення реферату. Зміст роботи повинен відображати: – знання сучасного стану проблеми; – обґрунтування вибраної теми; – використання відомих результатів і фактів; – повноту цитованої літератури, посилання на роботи вчених, що займаються даною проблемою; – актуальність поставленої проблеми; – матеріал, що підтверджує наукове, або практичне значення на даний час. Структурно реферат повинен містити 4 основних частини: 22 – вступ, – основна частина, – висновок, – список літератури. За наявності додатків інформація про них повинна міститися в змісті. Додатки можуть містити документи, ілюстрації, таблиці, схеми, словник використовуваних термінів та ін. Вступ повинен включати коротке обґрунтування актуальності теми реферату, оцінку стану досліджуваного питання, проблеми, постановку мети і формулювання завдань, які автор ставить перед собою, а також короткий огляд вивченої літератури, інших джерел інформації. Обсяг вступу складає 1 - 2 сторінки тексту. У вступі, як правило, висвітлюється: – актуальність теми реферату, зв'язок з сьогоденням, значущість в майбутньому; – нові сучасні підходи до вирішення проблеми; – наявність суперечливих точок зору на проблему; – протилежність побутових уявлень і наукових даних; – особисті мотиви і обставини виникнення інтересу до даної теми. Основна частина реферату містить матеріал, який відібраний студентом для розгляду проблеми. Середній обсяг основної частини реферату - 10 сторінок. Необхідно звернути увагу на обґрунтований розподіл матеріалу на параграфи, уміння формулювати їх назву, дотримання логіки викладу. В основній частині повинна бути викладена власна думка із заявленої проблеми і сформульовані самостійні висновки, що посилаються на приведені факти. При викладі основної частини не слід відступати від теми, а факти повинні бути науково достовірними. Посилання на авторів, чії думки, інформація використані в рефераті, обов'язкові. Вивчення та аналіз теоретичних джерел включає реферування основної літератури з проблеми, в тому числі - й найновішої, з метою висвітлення стану проблеми, яку досліджує студент, вибір та аргументацію об'єкта дослідження. В заключній частині реферату

студент формулює висновки, звертає увагу на виконання поставлених у вступі завдань і мети. Висновок повинен бути чітким, коротким, витікати з основної частини. Обсяг висновку - не більше 1 сторінки тексту. Список використаної для написання реферату літератури розміщують на останній сторінці. До нього входять джерела, що використані і цитовані в рефераті. У роботі над рефератом рекомендовано використовувати не менше 5 джерел. Реферат має бути охайно оформлений, граматично і стилістично написаний. Реферат необхідно друкувати (писати) на аркушах білого кольору формату А4 з однієї сторони. Параметри сторінки: ліве поле — 30 мм, праве - 15 мм, верхнє та нижнє — по 20 мм. Шрифт — Times New Roman; його розмір — 14, міжрядковий інтервал — 1,5. Мова написання - державна.

У тексті реферату необхідно робити посилання на авторів при наведенні цитат, різних точок зору, при висвітленні того чи іншого питання. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана студентом за виконання реферату складає 6 балів. Реферат оцінюють за наступними критеріями (в балах): – відповідність змісту роботи вибраній темі - 2; – повнота і логічність викладення теми - 2; – рівень самостійності виконання роботи - 1; – дотримання вимог щодо його оформлення - 1.

Тематика рефератів:

1. Видатні бізнесмени світу та історія їх успіху.
2. Видатні бізнесмени України.
3. Еволюція відносин власності та новітні форми власності.
4. Принципи діяльності підприємств.
5. Порядок укладання трудового контракту та його суттєві умови.
6. Закордонний досвід створення та діяльності товариств.
7. Діяльність холдингових компаній в Україні.
8. Як розпочинав свою справу один із відомих бізнесменів? (особу вибрати самостійно).
9. Найприбутковіші підприємства сьогодення.
10. Найгучніші справи про банкрутство.

11. Історичний аспект виникнення податків.

Навчальні елементи, що повинні бути засвоєні: } основні положення Закони України «Про акціонерні товариства», «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», «Про господарські товариства»; } загальні відомості про форми та види діяльності; } розуміти суть власності та форми власності } знати види підприємств і їх об'єднань в Україні; } розуміти особливості кадрової політики підприємств; } знати особливості діяльності господарських товариств різних видів; } знати принципи та умови організації бізнесу; } розуміти, у яких випадках необхідно придбавати патент, а в яких – ліцензію для здійснення господарської діяльності; } знати коли і як підприємство може припинити свою діяльність.

Рекомендована література:

Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.

Основи менеджменту і маркетингу : навчальний посібник / Л.Ф. Кожушко, Т.О. Кузнецова, О.Ю. Судук. Рівне: НУВГП, 2016. 291с.

Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 528 с.

Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: «Крок», 2019. 368 с.

Менеджмент : навч.посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.

Копитко М. І. Управління інноваціями: навч.посіб. для самостійного вивчення дисципліни у схемах і таблицях. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 292 с.

Питання для самоконтролю знань:

1. У чому полягає сутність поняття —економіка? Охарактеризувати його складові.

2. Що є рушійною силою економіки?
3. Що таке бізнес і що є його економічною основою?
4. Що таке стратегія та тактика бізнесу?
5. У чому різниця між поняттями —бізнес», —підприємництво», —діло»?
6. Які є форми бізнесу? В чому їх сутність?
7. Що таке власність? Які існують форми власності в Україні?
8. Розкрийте сутність поняття —юридична особа», —фізична особа» та —підприємство».
9. Розкрийте сутність класифікації юридичних осіб відповідно до вимог чинного законодавства.
10. Як слід обирати назву підприємства?
11. Які види підприємств в Україні Ви знаєте?
12. Які види об'єднань підприємств в Україні Ви знаєте?
13. Дайте визначення поняттю —договір»?
14. Які види договорів працівників з адміністрацією Ви знаєте? Назвіть їх особливості.
15. У чому полягає сутність кадрової політики підприємства?
16. Пояснити необхідність мотивації працівників.
17. Охарактеризуйте форми оплати праці.
18. Розкрити сутність поняття —господарське товариство». Назвати й охарактеризувати види господарських товариств, які діють в Україні.
19. На підставі яких установчих документів створюються і діють господарські товариства? Хто може бути учасником і засновником господарських товариств?
20. Охарактеризувати основні засади діяльності ТзОВ, ТзДВ, повних та командитних товариств. Провести їх порівняльний аналіз.
21. Розкрити сутність поняття —акціонерне товариство». Назвати переваги та недоліки створення і діяльності ПАТ і ПрАТ.
22. Що таке статутний капітал, установчі документи та яке їх призначення?

23. Назвати випадки, коли необхідно придбавати патент, а коли – ліцензію для здійснення господарської діяльності підприємства.

24. Яким чином може бути припинено діяльність підприємства?